CULTURÀLIA

Centre Cultural de Tàrrega

Número 33

Març 2003

NO a la guerra

Antonioti, *in memoriam*

Instal·lacions & Interaccions a la Sala Marsà

sumari

2· editorial

3· Antonioti, l'artista, el mestre, l'amic de tots
per Josep Castellà

4· Instal·lacions & Interaccions
per Miquel Aguilar

5· En la mort d'un savi: el Pare Batllori
per Gener Gonzalvo

6· I d'ironia
per Montse Aloy

7· Disseny + indútria = comunicació
per Roser Torruella

8-9· Entrevista a Antonioti
per Miquel Aguilar

10-11· No a la guerra
per Miquel Aguilar

12· Mirades i Percepcions
per Ermengol Puig

13· Notícies de la biblioteca
per Carme Asensio
Crítica literària
per Gerard Malet

14· Cara a cara
per J. B. Solé i Francesc Gasull

15· Televisió
per Gerard Martínez
Música
per Lady Madonna

16-17· Les notícies del Centre Cultural *per Pep Vall*

18· Mostres i exposicions

19· Activitats culturals

18· Agenda del Centre Cultural *per Pep Vall*

editorial

El crit unànime ha estat aclaparador, rotund, demolidor, categòric, ras i curt: NO A LA GUERRA. Les nombroses manifestacions que van recórrer les principals ciutats d'arreu del món van evidenciar que la humanitat està cansada, esgotada de tants conflictes; el jove segle XXI no pot esdevenir una lacrimògena continuació de l'anterior, que va patir l'inici i el desenllaç de dues guerres mundials, revolucions i canvis de govern sagnants, conflictes civils i militars arreu dels cinc continents... El més que possible conflicte contra l'Iraq, promogut conscientment, no s'ha de produir ni ha de donar lloc a un altre enfrontament a escala internacional. Els assumptes econòmics, estratègics de caire militar i estratègics de caire polític no poden sobreposar-se a la dignitat humana, al dret a la vida dels inofensius civils.

El món sencer va proclamar el pacifisme més racional el passat dia 15 de febrer, també a la nostra ciutat. Diversos centenars de persones es van concentrar a la plaça Major de Tàrrega, a dos quarts d'una del migdia, per mostrar el seu rebuig en tant que ciutadans a la política bel·licista dels Estats Units d'Amèrica i dels seus aliats, d'entre els quals destaca l'Estat Espanyol. Des de Tàrrega i també des de *Culturàlia*, cal dir que les persones assenyades i amb sentit comú rebutgem la guerra, qualsevol acte de violència i les polítiques imperialistes que fan trontollar l'equilibri internacional sota el pretext d'assegurar la pau. És la guerra la millor via per cercar la pau?

Els qui promouen la guerra preventiva són els mateixos que defensen i apliquen la pena de mort, que desfalquen els pressupostos estatals en campanyes militars, que posen en dubte el dret de la ciutadania a manifestar-se lliurement, que se serveixen del poder absolut per a interessos personals, que desvien l'atenció de la ciutadania mitjançant tots els recursos mediàtics i propagandístics possibles... i també són els mateixos que titllen de terrorista tota aquella opinió que els és desfavorable, que sotmeten les classes proletàries i intel·lectuals sota el jou de l'absolutisme cada cop menys velat, que promouen l'autocensura en pro d'una futura censura, que tanquen diaris sota pretextos tan clars com els que fan necessària una intervenció a l'Iraq... Nosaltres diem no a aquesta mena d'actituds regressives i, de la mateixa manera que el proppassat dia 15 de febrer, ben alt i ben clar també diem NO A LA GUERRA.

Nota: El consell de redacció us recorda que el termini d'entrega d'originals finalitzarà el dia 20 de cada mes. Els originals s'hauran d'entregar a la seu del Centre Cultural de Tàrrega.

CULTURÀLIA Centre Cultural de Tàrrega
Núm. 33 · Març de 2003

Direcció: Miquel Aguilar
Consell de redacció: Carles Domingo, Jaume Espinagosa, Gener Gonzalvo, Pep Vall.

Col·laboradors: J.B. Solé, Francesc Gasull, Gerard Martínez, Ermengol Puig, Carme Asensio, Josep Castellà, Roser Torruella, Montse Aloy, Gerard Malet, Lady Madonna.
Edició: Centre Cultural de Tàrrega, C. de les Piques, 1 25300 Tàrrega
Disseny i realització: Centre Disseny Innova SL

Els articles publicats a Culturàlia només reflecteixen el parer de qui els signa. El Consell de redacció de la revista es reserva el dret de publicar o no les cartes adreçades al director i de resumir-ne els continguts.

Dipòsit Legal: L-1528/98

Antonioti

l'artista, el mestre, l'amic de tots...

Josep Castellà

Quan vaig rebre l'encàrrec de la direcció de *Culturàlia* d'escriure aquestes ratlles en record d'Antoni Tartera "Antonioti", que ja fa més d'un mes va deixar el món dels mortals, novament em va envair una profunda tristesa. En pocs instants, tot un tumult de records, vivències i emocions es precipitaren novament sobre la meva persona. Alguns d'aquests sentiments són els que em mouen ara a fer-les.

Vaig tenir la sort de conèixer-lo farà ja molts anys (més de vint-i-cinc), a través de les moltes visites que li feia tant a les seves exposicions (la primera, al vestíbul de la Casa de Cultura), com també al seu acollidor estudi del carrer de Sant Joan, amb motiu de les entrevistes que li feia sota la condició de corresponsal de *La Vanguardia*, *El correo catalán* i, un xic més tard, del *Diario de Lérida*. I no cal dir de la nostra *Ràdio Tàrrega*.

Tot un privilegi! Eren converses amb un home tota humanitat. D'un home molt culte. D'un home que coneixia i estimava la literatura, el cinema i, molt especialment, la música que sempre tenia present mentre dibuixava o pintava, fins i tot com a teló de fons en moltes de les nostres llargues i animades xerrades.

El mestre Antonioti no tenia pas un nom italià, com molts pensaven. Antoni Tartera Irles era ben català, de Tiana, del Maresme. Home de costa, home de platja, home d'un mar que ell estimava tant. Per això sempre em deia: *"Quan pinto marines és com si sentís l'olor de la mar, el color dels peixos, les seves cançons i el menjar dels mariners. Per això m'agrada tant. Aquí, terra endins, ho enyoro i se'm fa més difícil pintar-les i, a més, no es comprenen tant i el públic no els dóna el seu valor just".*

Durant el temps que ens vam conèixer, primer com a periodista i després com a amic i col·laborador seu, en uns primers anys molt difícils per a la seva pintura, no es cansava de repetir-me: *"Estic molt bé a Tàrrega, hi he fet molts amics i estic molt content de la bona acollida dels targarins. Són gent, com diuen, de la Terra Ferma. I estic satisfet que molta de la meva obra estigui penjada en les seves llars".*

Antonioti, no cal dir-ho, estava enamorat de la nostra terra i, sobretot, de les nostres postes de sol. Agafava els seus pinzells i la seva màquina de retratar i sortia sol o acompanyat per immortalitzar-les després en alguns dels seus paisatges. *"Diuen que no és el meu, que sóc bodegonista, però també em trobo molt bé quan pinto la natura".*

I pecaria d'injust si aquí no deixés constància de la humanitat i la generositat del nostre pintor vers els altres. Durant més de trenta anys convivint amb els targarins i els urgellencs, mai havia donat un no quan se li trucava a la porta per a qualsevol obra cívica o humanitària. Tothom era correspost i ell se sentia més content que un gínjol de poder ajudar. Deia: *"La gent de Tàrrega s'ho mereix, la meva porta sempre està oberta". I era ben veritat.*

Podríem dir moltes coses del nostre mestre Antonioti, hi ha tota una vida plena d'anècdotes d'un home en qui es reunien tots els factors d'un autèntic ARTISTA. Sí, un artista en lletres majúscules! Un home, una figura de la nostra Tàrrega que la perspectiva del temps farà créixer encara més. N'estem segurs.

Ara, caldrà que el tinguem ben present i, com ja es va avançar en algunes altes esferes, ben aviat podrem recordar-lo i homenatjar-lo en una gran antològica de la seva llarga trajectòria a la ciutat que tant estimava.

I de la mateixa manera que titulava aquesta col·laboració, acabo: ANTONIOTI, l'artista, el mestre, l'amic de tots ens ha deixat, però la seva obra perdurarà i encara ens continuarà fent descobrir la bellesa de l'art i del món.

No és el mal que rebem el que ens perjudica, si no el que fem als altres. Henry Wadsworth Longfellow

Instal·lacions & Interaccions

Miquel Aguilar

Per segon any consecutiu, la sala Marsà de Tàrrega acollirà una sèrie d'instal·lacions artístiques que difícilment podríem veure a la ciutat en qualsevol altre context. Cal celebrar aquest esdeveniment, que ens acosta a unes tendències artísticament molt avançades, estèticament innovadores i, en qualsevol cas, trencadores i revolucionàries respecte a l'art que podríem anomenar convencional. La sèrie *Instal·lacions & Interaccions*, comissariada per Ramon Guixé, *"s'ha de veure com un laboratori interdisciplinari on cal provar, jugar, arriscar, valorant el procés per damunt dels resultats"*, segons les seves pròpies paraules. El fet és que una de les vies evolutives de l'art, de ben segur, serà aquesta interacció obra–públic que Guixé tant defensa i ha defensat, una manera d'entendre l'art des de l'art, un pas més enllà de les performances, els happenings o les accions artístiques: la inclusió de l'espectador en la creació. També segons paraules de Guixé, *"l'espectador ha de saber que, en el moment que es trobi dins d'una instal·lació, inconscientment n'estarà formant part"*.

La sèrie d'instal·lacions d'enguany s'inaugurarà el proper dia 28 de febrer i es perllongarà fins a finals d'abril, tres mesos que comprendran la successió de tres instal·lacions. La primera mostra (si se'm permet aquest terme, potser més propi d'una exposició convencional) anirà a càrrec del col·lectiu d'alumnes d'escultura de l'Escola d'Art Ondara, un conjunt de catorze artistes que presentaran la instal·lació *L'ull que tu veus no és ull perquè tu el vegis, és ull perquè et veu*; en segon lloc, Gerardo i Serafina presentaran *Vida hivernacle infinit. L'home com a creador de l'home a la seva imatge i semblança*, que ocuparà la sala des del 21 de març fins al 6 d'abril; i clourà el cicle la instal·lació *Quiero jugar contigo (intégrate o vete)*, de Mery Pop, Suzy Crack i Nancy Full, que s'inaugurarà el dia 11 d'abril i tancarà el dia 27 del mateix mes.

La informació referent a la primera instal·lació la podeu trobar a la secció "Mostres i exposicions" del present número de *Culturàlia*; pel que fa a la resta, durant els propers dos mesos en podreu llegir la informació corresponent a la mateixa secció i en el mateix format.

Morirà sense complir la seva missió qui esperi que l'hi ensenyin. James Russell Lowell

EN LA MORT D'UN SAVI: EL PARE BATLLORI

Gener Gonzalvo

Acaba de morir un dels darrers humanistes, en el ple sentit de la paraula, que ens restava a Catalunya: El jesuïta P. Miquel Batllori i Munné (Barcelona, 1909). Llicenciat en Història i Dret a la Universitat de Barcelona (1928), deixeble de Jordi Rubió i Balaguer, ingressà a la Companyia de Jesús. Després estudià Filosofia a Torí i es doctorà en teologia el 1940.

El Pare Batllori era participant actiu, des de molt jove, als Congressos d'Història de la Corona d'Aragó, a múltiples congressos internacionals històrics. Tenia moltes consideracions acadèmiques: Membre de l'Institut d'Estudis Catalans, de l'Acadèmia de la Història i de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona. Des de 1952 era catedràtic de la facultat d'Història de la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma.

El P. Batllori té centenars de publicacions d'alta erudició, traduïdes a múltiples llengües. S'ha central en la història de la cultura i en la història de l'Església en totes les èpoques, basant-se en la recerca ingent en arxius històrics de tota Europa i Amèrica. No endebades, era un dels millors coneixedors de l'Arxiu Vaticà. Ha estudiat les figures d'Arnau de Vilanova, Ramon Llull, Baltasar Gracián, la família valenciana dels Borja, Jaume Balmes, Jacint Verdaguer, els jesuïtes de la Il·lustració, els valencians il.lustrats, la Universitat de Cervera, l'humanisme a tots el Països Catalans, etc.

Fa uns anys, l'incombustible català de València, Eliseu Climent, ha emprès la ingent tasca de publicar les obres completes del P. Batllori, que poc abans de morir ha deixat revisades i enllestides. Aquest home, doctor "honoris causa" d'universitats d'arreu del món, era senzill i discret, tolerant i profundament cristià.

Arran de la seva mort, un cop més, cal reflexionar sobre la gasiveria del nostre país, a l'hora de reconèixer la vàlua dels les seves figures més preuades. En qualsevol país del món, com la veïna França, la seva mort hagués provocat almenys un dia de dol nacional. Aquí, alguns articles a la premsa, breus notícies a la ràdio i a la televisió, i tot seguit l'oblit de la seva persona. Quina llàstima! El mateix ha passat amb figures com Joan Coromines, o a un altre nivell, la més recent desaparició del lluitador republicà Víctor Alba. Estem adormits, sedats pel consumisme i pel sensacionalisme i ens oblidem dels homes que veritablement són un orgull nacional. A cops, sento vergonya pel meu país. Que Déu el tingui a la Glòria i li donem gràcies que ens hagi deixat una obra ingent i d'altíssima qualitat humanística. Esperem, almenys, que futures generaciones siguin més agraïdes amb la figura de Miquel Batllori i Munné.

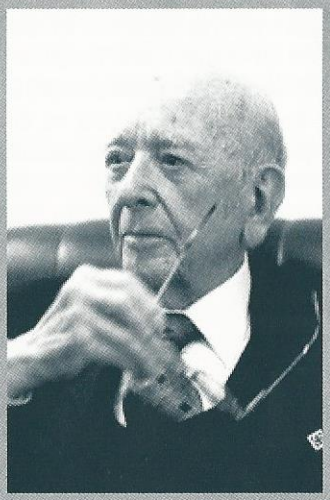

Miquel Batllori

Barcelona, 1909
Sant Cugat del Vallès, 2003

(PAUSA POSTGESTACIONAL)

Montse Aloy

El meu estimat lector, aquell que fa dies que es pregunta què se n'ha fet de mi i com és que m'he pres unes vacances tan llargues sense dir res a ningú, enyorarà sens dubte aquestes quatre ratlles que ara escriuré per a la posteritat (!!), perquè després dubto que les meves obligacions com a mare m'ho permetin fer.

El cert és que aquesta pausa que anuncio al títol potser serà una mica llarga. Anomenaré totes les fases per les quals passaré, per què el meu lector sàpiga a què atenir-se quan em trobi un altre cop en aquestes pàgines:

1. PART. Situació que podria donar-se en qualsevol moment, que comença amb un trencament d'aigües i tot seguit una corrua de contraccions. Tot aquest procés possibilita que el canal per on ha de passar la criatura es dilati (10 cm) i, si tot arriba a bon port, mama, papa i ginecòleg/a o llevador/a puguin presumir de nen/a. En aquest cas, el meu particularíssim, l'ésser humà que presentaré en societat en el seu moment es dirà Lluc.

2. QUARENTENA. Antigament, 40 dies en què la dona s'estava ajaguda al llit, assistida per un munt de gent (del sexe femení, segurament) perquè no podia fer gran cosa després d'un esforç físic com el que s'havia produït uns dies abans. Ara, el mateix sense estar-se ajaguda ni assistida per tota la part femenina de la família, cosa que prova que quaranta dies en la vida d'una dona que ha donat a llum no són gran cosa comparada amb la immensitat de bolquers que haurà de llençar abans la personeta no aconsegueixi ser autònoma en la matèria que ara no anomenaré.

3. CONGRATULACIONS PÚBLIQUES. Impossibilitat de fer res que requereixi més de deu minuts sense que la mama destapi la criatura per a què tothom admiri el seu: contorn de cuixes, color de pell, nombre d'ulls, intensitat en la xarrupada del xumet, vivacitat en el moviment de peus, combinació encertada de roba de criatura i estampat del cotxet...

4. PERPLEXITAT. Combinació de moviment de celles, llavis i altres parts del cos de la propietària en a veure's de cos sencer en algun mirall i descobrir allò que deien els antics poetes romàntics: *"todo tiempo pasado / no sólo fue mejor / quizá mejorado / por un recuerdo anterior..."* I no alleujat per la continuació de frases que sentirà: *"Oh, però si s'assembla al seu pare!!"*

5. INDIGNACIÓ I DESPESA. Moments que cap mare vol acceptar públicament. Són els que precedeixen l'entrada a preu fet en una botiga de roba per a nens (mides de 0 a 12 anys) quan descobrim que la criatura ha crescut de nit, amb premeditació i traïdoria, sense avisar-nos amb quinze dies d'antelació. La despesa és, per tant, conseqüent amb l'emoció que ens provoca veure que el fruit de les nostres entranyes es fa gran i el nostre moneder magre...

6. ACONTENTAMENT (a1/2s) És veritat, totes les mares que la cronista ha conegut admeten que portar la criatura a la panxa proporciona més mobilitat i autonomia que portar-la en cotxet o en braços. Som egoistes, narcisistes, egocèntriques i manipuladores. Ens afalaga que ens deixin seure abans, que ens portin beguda i menjar, que ens facin vent si fa calor, que ens mimin i que ens regalin expressions d'afecte i ànim...

Estimat lector, gràcies per la constància d'estar al peu de la lletra, i espero que puguem retrobar-nos en aquesta secció després de tenir el meu fill Lluc. A reveure!

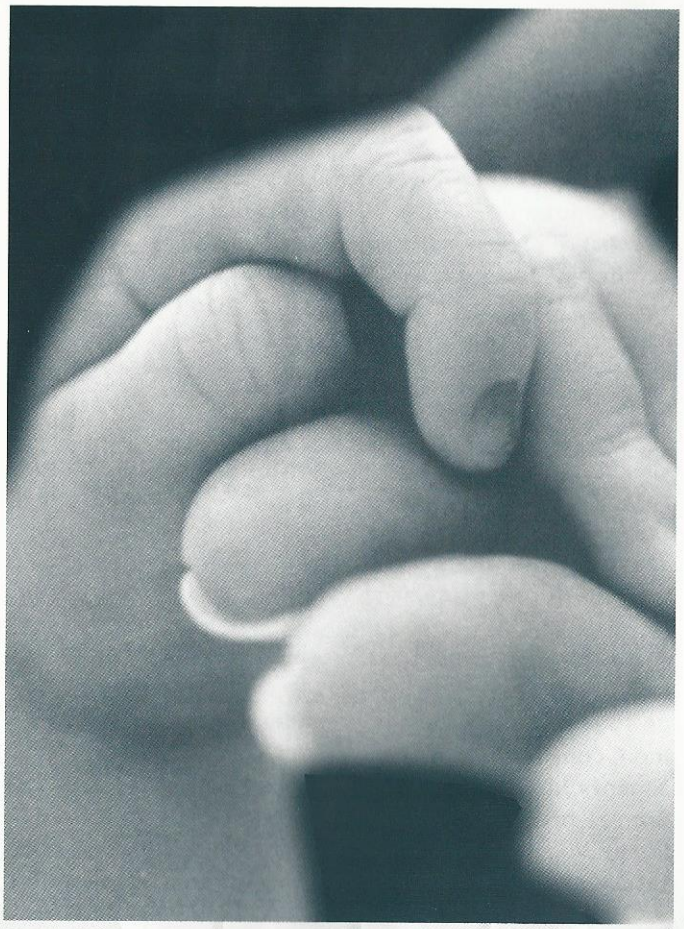

Res tan estúpid com véncer; la veritable glòria està en convèncer. Victor Hugo

Disseny+indústria =comunicació

Congrés de dissenyadors gràfics dins el programa oficial de l'Any del Disseny

Roser Torruella

El Congrés de Dissenyadors Gràfics un dels actes mes importants dintre de Graphispaq 2003. S'ha celebrat els dies 11, 12 i 13 de febrer, ha servit per punt de debat per a tots els profesionals del sector. El congrés ha estat inclòs dintre del programa oficial de les activitats celebrades a Barcelona per commemorar l'Any del Disseny, iniciativa que recorda el centenari del Foment de les Arts Decoratives (FAD), entitat pionera en la promoció del disseny, l'arquitectura i les arts aplicades a Espanya.

El congrés de dissenyadors ha tingut el suport d'entitats i associacions com el Bureau of Europeu Designers Associations (BEDA), Barcelona Centre de Disseny (BCD), Colegio de Dissenyadors Gràficos (CODIG), Sociedad Estatal para el desarrollo del Diseño y la Innovación (DDI), Associación de Directores de Arte y Diseñadores gráficos del Foment de les Arts Decoratives (ADG FAD), Associación Española de Profesionales del Diseño (AE PD), Associació de Dissenyadors professional (ADP) i la Federación Espàñola de Diseñadores.

Apropant el mon del disseny i la indústria

Aquestes jornades han servit bàsicament per examinar la relació que existeix entre el mon del disseny i la industria gràfica, organitzant diverses taules redones i s'han tractat temes com la fotografia digital; les eines de Softwore, el CtP, els nous materials; la impressió i els acabats; i els treballs electrònics. En aquest sentit, el president de Codig, Carles Català diu: "Quan s'organitzen les taules rodones és per buscar temes d'interès per als professionals del disseny."

L'objectiu és plantejar les questions que provoquen més friccions entre els professionals del disseny i del món industrial, per establir un bon diàleg i trobar solucions.

La participació a les jornades del Bureau of Europeau DesignerAssociation (BEDA), associació nascuda el 1969, ha servit per presentar la relació existent entre el món del disseny i l'àmbit empresarial i econòmic, des de la perspectiva europea. Segons el president de Beda, Francesc Carrera, "a Espanya s'està treballant per promoure el disseny a les empreses, especialment a les fases prèvies al producte des de la seva definició".

Conferències de gran interès

En aquestes jornades s'han comentat com encaixa la fotografia digital al procès del producte gràfic, així com les tècniques de reproducció d'imatges i escanejat; repassat les funcions imprescindibles al software gràfic com canal de comunicació entre l'usuari i el fabricant; analitzant les posibilitats que ofererix el CtP al dissenyador; comprovar les tendències de fabricació de nous materials o les tècniques dels manipulats i acabats, finalment, apropar les noves propostes de creació de treballs electrònics.

Totes les ponències van tenir destacats experts internacionals amb el món del disseny i tots van coincidir amb un canvi molt important per la introducció de les noves tecnologies, la tecnificació de processos i l'augment de la competència.

El congrés es va tancar amb una conferència organitzada per BEDA, participant aquells experts europeus.

La primera conferència a càrrec de Lise Vejse Klint, dissenyadora gràfica de Dinamarca i presidenta de la Associació de dissenyadors danesos i profesora de la Royal Akademy of "Fines Artes" amb "Estrategias para las empresas con marcas que se complementan". A continuació Tim Fersdley, del Regne Unit, fundador de Meta Desing London, amb el títol "La ciudad legible". Per finalitzar parlà l'Italià Masssimo Pitis, ex director creatiu de Laudor Italià, professor al Politècnic de Milà i a la Universitat de la Sapienza de Roma, amb el tema "Nuevas tendencias en el diseño gráfico italiano".

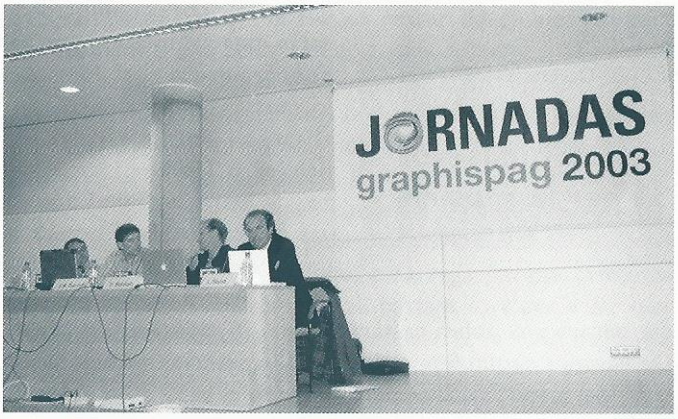

A. Colom, J. M. Garrofé, P. Stanton i L. Rovira ponents d'una de les jornades de Grafispack 2003.

América Sánchez, E. Galvé i F. Lunes durant la jornada.

La paciència és amarga, però els seus fruits són dolços. Rousseau

Entrevista a
Antonioti

(Publicada al suplement *Urgell-Segarra* del diari *Segre*, el dia 29 de desembre de 2000)

Miquel Aguilar

M'ha semblat escaient, en aquest número que en part volem dedicar a la memòria d'Antonioti, tornar a publicar una entrevista retrospectiva i ben explicativa entorn de la figura de l'artista. És ell mateix el qui parla, el qui explica les vivències i els sentiments del qui jo també anomenaria un bohemi amb camisa de seda (manllevant-li l'expressió). Amb aquesta breu introducció, i insistint en l'emotiu record de l'artista i de la persona, deixem que les paraules d'Antonioti ens regalin algunes pinzellades més sobre la seva particular manera d'entendre el món.

Com comença la trajectòria d'Antonioti?
Jo vaig començar a Barcelona, perquè sóc nascut a Tiana, però la joventut la vaig passar a Badalona. Allà vaig començar a dibuixar i, aleshores, des dels disset anys fins ben gran vaig estar a Barcelona ciutat. Allà vam néixer el pintor i jo.

Com van ser els principis com a pintor?
Molt difícil, perquè a mi em van posar a treballar al ram tèxtil. Jo tenia tres germans que s'hi dedicaven, que eren sastres, i a mi em van posar de ben jovenet en una botiga de teixits a la via Laietana perquè no volien que fos pintor. Aquells van ser els pitjors anys de la meva vida. A vendre teixits a l'hora del sol... a l'hora bona, quan podies anar a pintar a la Barceloneta. Per poder pintar hi havia d'anar des de les sis a les nou del matí, i des de les set de la tarda anava a la Llotja fins a les nou. Als vint-i-dos anys vaig trencar les cadenes, perquè ja era major d'edat, i llavors em vaig poder dedicar de ple a la pintura. Aquesta carrera és molt difícil, jo tinc companys que no han pogut arribar a pintors, que ara fan de professors d'acadèmies o de belles arts o d'escoles d'arts aplicades.

I amb quins estils es familiaritza aquest jove Antonioti?
Jo em relacionava amb uns ambients artístics bons, amb gent com Julio Borrell i molts altres pintors coneguts d'ara. El Guinovart, per exemple, també va venir a la Llotja. De fet vaig començar a pintar fort als trenta anys, perquè havia de dedicar-me a il·lustrar novel·les per a viure, a fer cartells de cinema i fins i tot vinyetes il·lustrades per a diccionaris. Llavors va ser quan vaig posar un taller de publicitat i alternava la publicitat amb la pintura: la publicitat per viure i la pintura com a esperança pel demà. No tens més remei fins que aconsegueixes fer la primera exposició.

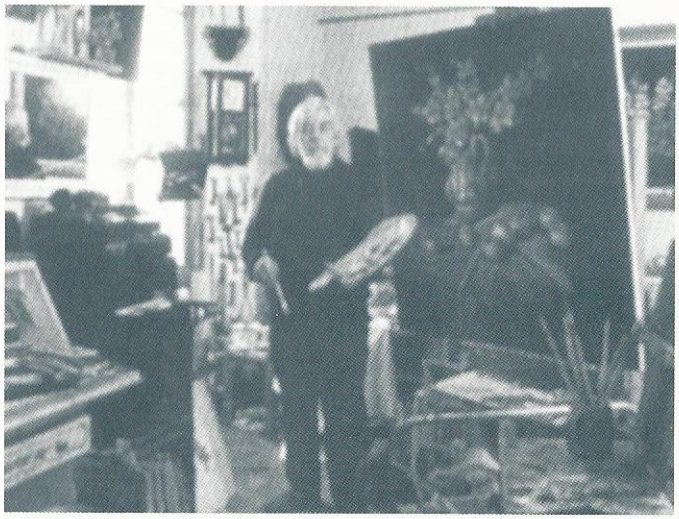

Com van anar les coses després de la seva primera exposició?
Malament! La primera va ser a Barcelona i la segona també, després vaig anar a Badalona, Madrid, Castella-La Manxa... Però aleshores vaig començar a vendre amb uns preus que, francament, estaven igualats a la categoria de la pintura.

I la vida d'un artista... com és?
El pintor viu, aquesta és la veritat. De vegades més bé i de vegades més malament, potser et sents milionari i només tens trenta mil pessetes... La vida d'un artista, però, és normal. Tot i això, jo crec que tenim una sensibilitat exagerada: qualsevol cosa t'emociona, estàs per la música, per la poesia, per una posta de sol... Jo, quan m'aixeco al matí, vinc al taller i potser escolto els Beatles o Txaikovski, esmorzo... Si ets a la capital potser vas a fer tertúlia o potser a una exposició. Vius intensament i alhora et que bocabadat mirant una pobra castanyera que fa paperines de paper. De vegades sí que fem algunes extravagàncies, involuntàries o no, però tot sovint és perquè tenim el cap en un objectiu concret: de vegades, m'alço a dos quarts de cinc i em poso a pintar! A l'exposició tinc un quadre de plàtans que vaig pin-

"La vida d'un artista, però, és normal. Tot i això, jo crec que tenim una sensibilitat exagerada: qualsevol cosa t'emociona, estàs per la música, per la poesia, per una posta de sol..."

tar a les cinc del matí perquè estava somiant amb plàtans. Vius espiritualment amb unes esperances de menjar-te el món, és una bohèmia molt bonica. Poder aixecar-te al matí i dir *"sóc un home lliure"* és el que a mi m'agrada: ara pintar, ara dibuixar, ara esmorzar... No és la bohèmia que es creu la gent, que la confonen amb la ganduleria. Jo em considero un bohemi, un gran bohemi, però treballo vuit i deu hores diàries, i dotze! I m'agrada anar amb camises de seda...

Així doncs, no cal confondre el bohemi amb el gandul...
No, no... A casa meva em deien: *"els artistes són una colla de ganduls, van peluts, amb els cabells llargs!"*. Aquesta era una cosa que a casa meva no l'acceptaven, al meu pare els artistes no li agradaven. És l'equivocació de la gent que es pensa que un artista és un gandul. N'hi ha que sí! N'hi ha molts que amb la comèdia de la inspiració no fan res, que mai tenen el dia, i és que porten una mandra a sobre... Això no és ser bohemi, això és ser gandul. Els bohemis sí que som bastant badocs, molt sensibles, innocents... una miqueta nens! N'hi ha d'alts i forts que en realitat són nens. Fins i tot, les baralles que tenim entre nosaltres són pròpies de canalla: aquest ha fet això millor que jo...

Però aquest caràcter sovint el deu fer sentir millor amb vostè mateix, oi?
Sí, sí... Aquí mateix tinc una colla de quadres que són de concursos de pintura ràpida dels quals en jo financio el primer premi. N'hi ha que em diuen que estic boig, que no m'ho agrairan... però aquest noi que ha vingut a passar el diumenge a pintar aquest quadre i a passar-s'ho bé, com se'n posa de content quan rep el premi! Hi ha un noi a qui vaig donar un primer premi que ja ha exposat a la Pinacoteca, que n'han escrit un llibre i que cotitza molt. I aquest m'ho ha agraït tota la vida! Potser, ja t'ho dic, fem aquestes per un excés de sensibilitat.

"Ara, els qui fem bodegons, si fem una cosa amb cara i ulls, estem a dalt de tot perquè n'hi ha pocs"

O potser és millor no esbrinar què és allò que diferencia un artista d'una altra persona...
Oh, i tant! Potser perdria la gràcia, llavors. El qui guanya el primer premi marxa content, i l'artista que les financia també. A mi m'havien de fiar els tubs de pintura perquè a casa no em donaven ni un duro per pintura...

I com va ser l'arribada a Tàrrega?
Després de passar bastant temps a Barcelona, quan ja em dedicava exclusivament a l'art, la meva primera dona es va separar de mi. Volia que fos un pintor de diumenges però dedicant-me a una botigueta de teixits, i quan ho vaig deixar tot per la pintura no s'hi va conformar. Llavors me'n vaig anar cap a València, Sevilla... vaig recórrer Espanya de punta a punta. Quan vaig tornar, vaig conèixer la meva senyora i ja fa quaranta-cinc anys que estem junts. Vam anar al Pirineu aragonès i a d'altres llocs, però com que ja només vivia de l'art i no em dedicava ni a la publicitat, vivíem econòmicament prou malament. Vaig venir aquí a Tàrrega perquè l'empresa Graells em va assegurar un sou bastant fort per a fer quadres sense signar, quadres comercials. Ja fa més de trenta anys que exposo arreu, des de Tàrrega fins allà o sigui.

Antonioti... on ha exposat en aquests trenta anys?
Cinc vegades a França, quinze o setze vegades a Alemanya

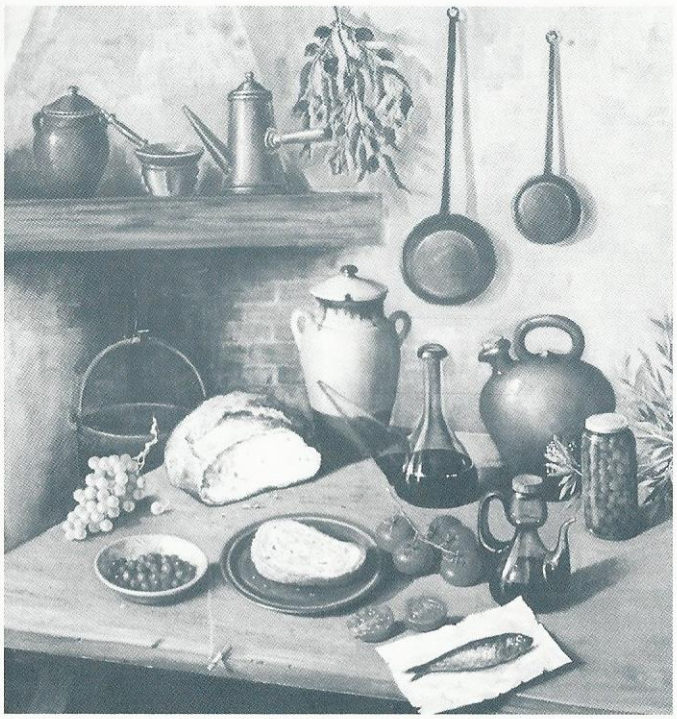

des del 1975, diverses vegades a Barcelona... i ara exposo per aquí perquè és on em va bé. Tàrrega és una població d'un ambient artístic molt elevat: tinc un client que té trenta-cinc quadres meus, però de clients que en tenen entre dos i quinze quadres en tinc molts. Però és clar, exposo a Tàrrega però em ve gent de tota la comarca. També he exposat a Lleida, però després la gent em ve a casa a comprar.

I com el veu el gènere del bodegó, la seva especialitat?
Està molt a l'alça! La majoria dels pintors totes les èpoques han fet bodegons. Ara, passa una cosa, que la gent de la capital estava acostumada a estar tancada tot el dia a l'oficina, i quan arribaven a casa i veien un paisatge era com si veiessin una finestra. En canvi, els posaves un ram de flors o unes fruites i no els deia res. Des de fa una sèrie d'anys, la gent agafa el cotxe i se'n va amunt i avall, i s'han asserenat més. El bodegó, doncs, ara és més serè i còmode.

I entre els artistes, com es treballa aquest gènere?
El bodegó és molt difícil, si vols fer una cosa amb cara i ulls, necessites un bon dibuix i uns bons colors. Molts que comencen a fer bodegons es troben que porta massa feina. Jo amb el paisatge també hi gaudeixo, les marines de l'exposició m'agraden molt de fer perquè sóc de la costa, però em surten soles i potser m'hi estic només vint minuts... En el bodegó has de buscar el clar i el fosc, has de calcular ben bé les distàncies, i això és molt difícil d'aconseguir. Ara, els qui fem bodegons, si fem una cosa amb cara i ulls, estem a dalt de tot perquè n'hi ha pocs.

L'exposició d'Antonioti és una cita fixa per Nadal. L'any que ve, també?
Sí, i tant! Continuaré de la mateixa manera, perquè la gent ja s'ho coneix i sap que cada Nadal exposo, i em pregunten: *"quan obres l'exposició, enguany?"*. Continuaré igual fins que pugui ser, és clar.

NO a la guerra

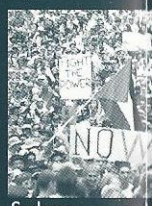
Sydney

Miquel Aguilar

Amsterdam

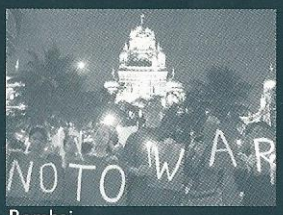

Bombai

Buenos Aires

Atenes

Ciutat de Mèxic

Dissabte, dia 15 de febrer de 2003

El món sencer es mobilitza contra una guerra injustificada i aparentment injustificable, mentre els estats que la promouen s'ho miren amb impassibilitat i neguen l'evidència: l'esperit pacifista sorgit de la iniciativa popular en cap cas manipulada.

Milions de persones de tots els països, de totes les ètnies, de tots els sectors socials i de totes les creences (milions de persones, en definitiva) surten al carrer a protestar davant d'una mostra més de violència d'Estat amb rerafons econòmic i estratègic.

Les principals capitals estatals i les ciutats més destacades d'arreu es converteixen en nuclis de protesta, des d'Europa fins a Amèrica, des d'Àsia fins a Àfrica, des d'Oceania fins a les zones polars. Tot el món és un clam, una sola veu que diu NO A LA GUERRA.

La ciutat de Tàrrega també va reunir diversos centenars de ciutadans a la plaça Major, a 2/4 de 12 del migdia i sota unes condicions climatològiques no massa favorables. Aquest conjunt de ciutadans va concentrar-se per iniciativa pròpia, de forma pacífica i assenyada, mostrant clarament el seu rebuig a qualsevol mena de violència, d'acord amb un manifest unitari i fruit d'un consens global... Ningú té dret a dir res més que GRÀCIES pel vostre suport, per la vostra veu que juntament amb la de milions de persones insisteix a dir NO A LA GUERRA.

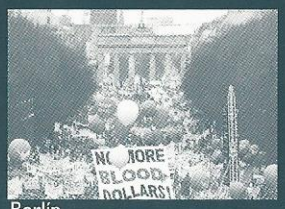
Berlín

Caracas

Lisboa

Johannesburg

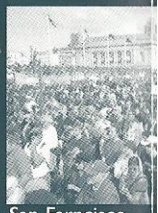
San Farncisco

Madrid

Hong Kong

Paris

Los Angeles

Antartida

Londres

Barcelona

Roma

Seül

Gotteborg

Viena

Nova York

Les Tertulies del Centre Cultural

Tertúlia sobre la guerra contra l'Iraq

El Centre Cultural de Tàrrega va organitzar escasses setmanes abans d'aquest allau de protestes una tertúlia sobre la guerra contra l'Iraq, en què es plantejaven els interessos econòmics i la resta de motius que conduïen al conflicte, de la mateixa manera que es posava en qüestió la legitimitat moral d'aquest actitud bel·licista dels Estats Units d'Amèrica i els seus aliats.

El dia 15 de febrer, el grup ecologista GEMA va organitzar els preparatius de la manifestació feta a Tàrrega contra el possible conflicte a l'Iraq, un acte al qual van assistir diversos centenars de persones i que va comptar amb la lectura del manifest unitari Per la pau: aturem la guerra.

Taipei

El Cairo

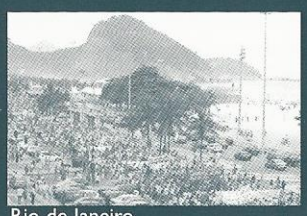
Rio de Janeiro

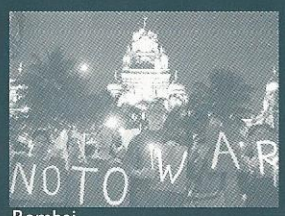

Bombai

mirades i percepcions

Les arts plàstiques a l'inici d'un nou segle (i 2)

Ermengol Puig

En l'anterior article s'analitzaven alguns aspectes de la cultura i de l'art del segle XX. En aquest es fa una prospecció sobre possibles escenaris de l'art i del seu consum.

Orientant ja la qüestió cap al futur, crec que les manifestacions artístiques cada cop es basaran més en els processos de consum i d'entreteniment de masses que en la pura contemplació estètica, que durant molts segles ha estat funció molt important de l'art. Però també estic convençut que tant les tècniques tradicionals com el particularisme del gust elitista perviuran i conviuran amb les noves formes, sense problemes de definició. L'art esdevindrà, en la línia ja comentada, més cosmopolita i continuarà estant assetjat per perills com el de la uniformització i la unidireccionalitat, però disposarà de suficients mecanismes postmoderns d'individualització, de diferenciació i de superació, per continuar essent creatiu. La participació massiva al consum de l'art exigirà adequacions que els més puritans i essencialistes, perquè n'hi haurà, la catalogaran, com s'ha fet fins ara, de produir obres vulgars, mediocres i trivials. I tindran la seva raó, ja que els estàndards de gust i de qualitat s'hauran modificat, però no perquè els valors s'hagin rebaixat o degradat, sinó simplement perquè seran diferents: seran uns altres valors. També estic convençut que les noves manifestacions artístiques resultaran més eficients, des del punt de vista comunicatiu, que les formes més dogmàtiques que hem viscut. Ho veig així perquè una situació, similar a aquesta, es donà entre el Barroc i el Renaixement. El primer, aparentment, no arribava a la qualitat perfeccionista del segon, però des del punt de vista del rendiment estètic i social, el Barroc resultà molt més fructífer i participatiu, en tots els camps, que no pas el Renaixement. I això fou així perquè la visió global, per definició, no està renyida amb determinacions concretes i individuals.

Per tot això, l'art del futur, saludablement, crec que serà més promiscu. La cultura de masses ha fet saltar les tanques i els límits que mantenien distanciats i compartimentats els diferents nivells de cultura. Hem estat acostumats al fet que l'alta cultura tingués poc a veure amb la cultura popular. Cadascuna tenia definits i separats els àmbits de producció i de consum. La dissolució de fronteres formals, que eren fruit de prejudicis, i l'experimentació continuaran obrint possibilitats inimaginables en tot l'espai que quedava entre l'alta cultura i la popular. L'art cada cop serà més producció i participació que consum passiu. Per la mateixa raó, també el veig menys intel·lectual i cada cop més sensual.

Des del punt de vista mediàtic, cal recordar que l'art mai no s'ha girat contra la tecnologia. Si algun cop ha succeït quelcom proper a això, ho han fet alguns artistes o algunes persones concretes. L'arribada de nous mitjans, per definició, no suposa l'anul·lació dels existents, sinó que amplia horitzons creatius segons l'especificitat dels recursos de cadascú. Els models canvien, i el fet és positiu, i el que interessa és comprovar els resultats de la utilització dels nous instruments de què es disposa. La història ens permet comprovar com la fotografia, en un primer moment catalogada de "bèstia negra" per molts pintors, no els féu desaparèixer, sinó que sols anul·là alguns retratistes obsessionats. Art i tècnica junts, per definició, crec que no arraconaran res, sinó que continuaran facilitant, com mai a la història no havia succeït, que els mitjans de comunicació obrin enormes possibilitats comunicatives, creatives, informatives i de recerca. Les innovacions i els avenços en el tractament i en la reproducció de la imatge possibilitaran i obriran nous camins al llenguatge creatiu. La tecnologia ens portarà un art cada cop més virtual, vacacional i participatiu, però també més mercantilitzat, perquè el funcionament social el regularà. La tecnologia informàtica ens ha facilitat un art digital, que admet la interactivitat i és capaç de crear un nou espai virtual per actuar-hi.

Com a dictamen final, opino que les transformacions que provenen de la mundialització telemàtica ens fan preveure canvis d'escenari. Però el que de debò ens anuncien és el naixement d'un artista i d'un espectador nous. La potència del maquinari no pot servir només per guardar, generar i manipular informació i dades, sinó que l'artista l'ha de domesticar i aprofitar, com en el seu moment es féu amb el guix, el llapis i el pinzell, per expressar experiències pròpies. L'artista actual ha de preparar la seva sensibilitat per ser menys mental i més sensorial, més obert a la comunicació del cos i a assumir amb naturalitat, que l'espectador cada cop li reclamarà més participació i experiències personals que memorització i esforç intel·lectual. Aquest perfil el completaria amb la vella idea dadaista que el drama de l'artista és reconèixer el seu potencial de creació mental, quasi il·limitat, i, en canvi, trobar-se molt limitat en la concreció de les seves idees. Mossèn Cinto encara que ho plantejava en un altre sentit, ho insinuava en aquests intuïtius versos: "*lo cor de l'home és una mar / tot l'univers no l'ompliria.*"

No sé què hi ha més enllà del que és digital i del que és virtual, però m'imagino que l'autonomia del creador, aquella de comunicar idees, vivències... i de maldar en la recerca de l'impossible, continuarà essent-hi present.

La il·lustració que acompanya l'article és obra de Domènec Serra.

El verí està en la dosi. Paracelso

notícies de la biblioteca & crítica literària

3a Setmana del Llibre Infantil i Juvenil

Carme Asensio

Del 12 al 22 de març

Aquesta és la nova edició de la Setmana del Llibre Infantil i Juvenil a les terres de Ponent, organitzada pel Consell Català del Llibre per a Infants i Joves, en col·laboració amb la Central de Biblioteques de Lleida i teatre biblioteques de la província. Molts potser ja vàreu visitar el Saló durant el mes de novembre, al Pavelló Firal de Mollerussa.

Ara ja podem gaudir d'algunes de les seves exposicions a la nostra ciutat.

Aquest any, l'activitat se centra en l'exposició monogràfica ***Ara fa temps*** que ens fa present el passat de la narrativa històrica en català i situada en l'àmbit dels Països Catalans, amb incursions (o potser hauríem de dir "excursions") en terres més exòtiques o en països de llegenda. Ens atansarem als llibres històrics pensats per a nens i joves, tant en el camp més de la imaginació (novel·la històrica), com en el dels coneixements, i veurem fins i tot la presència de fets i elements històrics en els contes per als més petits i una selecció de llibres de llegendes.

També acollirem l'exposició del **7è Premi de Literatura Protagonista Jove**, on s'ens presenten una tria de títols juvenils editats entre juliol de 2001 i el juny de 2002, que seran sospesats i valorats pels mateixos lectors. Per últim, la selecció del curs 2001-2002 que han dut a terme els experts, que aplega la revista ***Faristol*** i que ens mostra els millors llibres per a infants i joves.

Com en els anys anteriors, s'oferiran visites guiades als grups que ho sol·licitin.

L'any 2002 hi van passar 652 alumnes, les visites es van fer guiades per la bibliotecària a tots els grups i van incloure nens i nenes d'entre 3 a 15 anys.

TOTS AQUELLS QUE VULGUEU VISITAR LES EXPOSCIONS DE FORMA LLIURE, HO PODEU FER EN L'HORARI DE LA BIBLIOTECA. US Hi ESPEREM A TOTS.

La crítica literària: al llindar dels marges

Gerard Malet

La creixent democratització de l'art comporta una sèrie de repercussions, a partir de les quals cal que reflexionem per saber quina ha de ser la funció i la rellevància de la crítica literària. Ja sabem d'antuvi que la literatura no comença i acaba on es resolen els marges dels llibres, és més aviat el punt de partida a través del qual emprenem el viratge cap a les nostres percepcions i emocions. Així, cal identificar el llibre, l'objecte literari, només com a part de tot l'engranatge sociocultural al qual pertany. Dins d'aquest engranatge trobarem les editorials, el mercat, les institucions... i la crítica. Quina ha de ser doncs llur funció si tenim en compte la premissa que hem esmentat a l'inici del text? Retornem-hi: La democratització de l'art implica una creixent obertura de pensament, un relativisme estètic que serveix per a) fer caure els homogenis valors dels catàlegs literaris imposats per Bloom i companyia, invitant a replantejar-se el dogmatisme del cànon, a deconstruir-lo per usar la terminologia postmoderna i b) per popularitzar l'art i deixar de veure'l com un jeroglífic hermètic en què hem de desxifrar la veritat única del text a la manera dels antics escrits bíblics, metafòricament mimètics per a instruir i difondre la veritat. Així, aquest creixent calidoscopi de percepcions literàries, cap a on ens condueix? Si bé és cert que és bo popularitzar la lectura, això també implica que hi haurà una massificació de públic que abaratirà els compromisos artístics de l'obra; sovint acostuma a passar que la qualitat és un valor que va en detriment de la quantitat, hi ha un capgirament dels valors per tal d'abastar els criteris comercials deixant de banda els literaris. Tanmateix no hem d'inferir a partir d'aquestes conclusions que el públic general només consumeix allò que se'n diu "literatura light", alguns cops quantitat i qualitat van juntes de la mà, però dissortadament no passa gaire sovint. A tot això la crítica pot jugar a les dues bandes: o bé engreixar l'engranatge purament mercantil o bé desemmascarar aquesta inversió de valors apostant per la qualitat artística del text, tot engrescant els lectors a consumir literatura no feta amb finalitats únicament lucratives. No obstant, la veu del crític no ha de ser res més que una altra percepció en tot el ventall d'interpretacions que pugui suscitar l'obra, perquè la lectura és un acte personal i cada lector, com deia Wolfgang Iser, ha d'omplir els buits de l'obra, l'ha de fer seva i ha de deixar de ser un mer lector per arribar a ser un co-creador.

La crítica, a risc de semblar utòpic, hauria de funcionar al marge de tots els trucs i enganys de la institució i del negoci literari, clarificant uns criteris artístics mínims per a què el lector pugui discernir clarament entre allò que és literatura i allò que és fal·lària (el relativisme estètic és òptim si no es porta a extrems insostenibles), però alhora ha de transferir la llibertat al lector per a què, gràcies als elements que posseeix, pugui fer la seva particular recepció de l'obra.

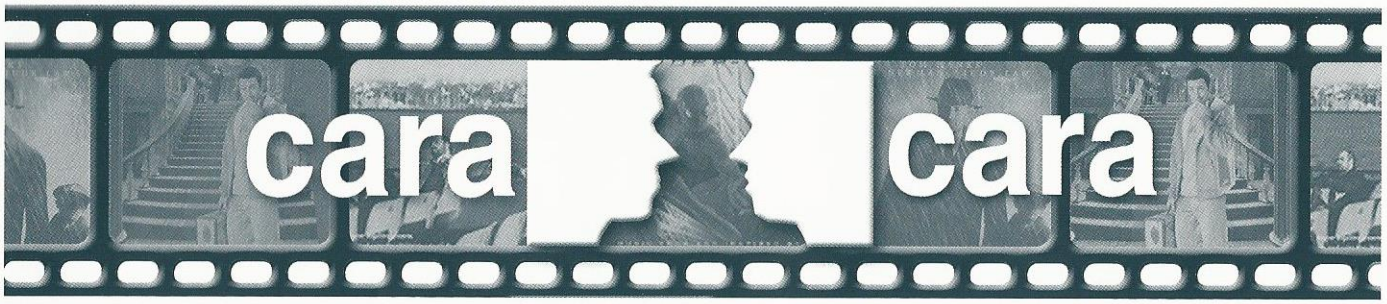

Espai de crítica cinematogràfica

J. B. Solé i Francesc Gasull

Amunt

El pianista: oportuníssima coincidència a les cartelleres del colpidor film de Polanski amb *Amén.* de Costa-Gavras i la reposició d'*El gran dictador* de Chaplin. Totes tres cintes ofereixen una perspectiva multiangular del genocidi jueu dut a terme pels nazis; una aproximació que no només es completa amb *La lista de Schindler*, sinó també amb la injustament oblidada *La zona gris*, tant o més esfereidora que *El pianista*. També des d'aquí la nostra admiració per Adrien Brody en el paper de la seva vida, tot i que ja estava molt correcte a *Liberty Heights* o *Las flores de Harrison*.

El último tren: ja la vàrem destacar al resum de l'any 2002, però val la pena aturar-se de nou en aquesta modesta producció uruguaiana sobre uns personatges desencantats que busquen desesperadament el seu particular *cant del cigne*, aquella acció que doni sentit a les seves vides. El segrest de la locomotora també es pot llegir en clau metafòrica: la lluita de les cinematografies petites contra el gran gegant de Hollywood.

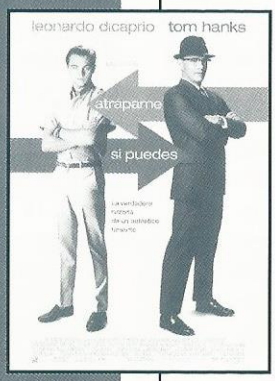

Atrápame si puedes: és ben cert que un bon director pot aixecar una pel·lícula partint d'un material a priori no gaire consistent (l'exemple ja clàssic de *Sed de mal* de Welles). Ara, Spielberg agafa la biografia de Frank Abagnale, un estafador expert en falsificar xecs, i la converteix en una interessant lluita antagònica entre perseguidor (un agent del FBI, esplèndid Tom Hanks) i perseguit (l'esmentat Abagnale, un ajustat Leo DiCaprio). Però el film, a més d'una precisa realització i un retrat lluminós dels anys 60, amaga altres significats: el mite del somni americà construït sobre la mentida i la falsedat; l'afany del triomf que condueix a l'autodestrucció.

The ring (La señal): gairebé tots els "remakes" són injustificables, però hem de reconèixer que aquesta versió americana del film japonès de Hideo Nakata està fet amb un mínim de bon gust. Tant cert com que els qui no han vist l'original passen molta, molta por. A més, l'estrena del "remake" ha propiciat el reconeixement a Occident de Nakata, del qual ja s'ha estrenat aquí *Dark Water*.

Solaris: un altre "remake"; bé, o una altra versió traslladada a la pantalla de la novel·la d'Stanislaw Lem. La pel·lícula d'Steven Soderbergh és mollt respectuosa amb el seu referent literari i transmet a l'espectador els dubtes morals i religiosos del protagonista, un sorprenent George Clooney. *Solaris* té més de reflexió metafísica que de pur entreteniment, i s'ha d'agrair que a Hollywood encara hi hagi gent amb ganes de fer produccions com aquesta. L'ombra de Kubrick és molt allargada.

Dues recomanacions des de les prestatgeries dels videoclubs: ***Secuestro infernal*** i **Arac attack**, dues pel·lícules mai projectades a Tàrrega. La primera és un violent thriller que capgira algunes convencions del gènere, dirigit pel guionista de *Sospechosos habituales*; la segona és un divertit homenatge a clàssics com *Tarántula* o *La humanidad en peligro*, una invasió d'aranyes gegants vist amb un agut sentit de l'humor.

Avall

Mi gran boda griega: nominada al millor guió original? Almodóvar, efectivament, té moltes més possibilitats d'endur-se aquesta estatueta. Comèdia de gran èxit als Estats Units i, la veritat, amb resultats molt discrets. Malgrat algun gag encertat, la resta és un farcell de tòpics sobre la convivència entre diferents cultures.

Otra terapia peligrosa: el subtítol de *Recaída total* li escau molt bé a aquesta avorrida seqüela que malmet el bon record que guardàvem de la primera part. Si us plau, que Robert DeNiro es busqui ja un nou agent, perquè la seva filmografia recent fa aigües: a aquesta estúpida continuació cal afegir *Showtime*, *La tentación vive abajo* o *Hombres de honor*.

Barco fantasma: després d'un pròleg amb *punch*, aquest film de terror enmig del mar es va desinflant fins arribar al no res absolut. Formules ja sabudes, clixés esgotats i alguna inconnexió argumental. A més, s'assembla massa a *Deep rising*, producció més estimable i que, per contra, no va recaptar tants diners.

Spy kids 2: la desorientació de Robert Rodríguez es confirma amb la seqüela de les aventures dels joves agents secrets, fills a la gran pantalla d'Antonio Banderas. Tot i els homenatges manifestos a Ray Harryhausen (els esquelets lluitant amb l'espasa, les criatures fantàstiques), el talent ciclònic del director mexicà s'ha dissipat per deixar pas a la manca d'imaginació.

Seguridad nacional: juntament amb *Riesgo extremo*, la brossa pudenta de les darreres setmanes. I amb èxit a les taquilles! Una vegada més, Martin Lawrence sembla un mal imitador del pitjor Eddie Murphy; quant a Steve Zahn, feia més gràcia tocant la bateria a *The Wonders* o sent perseguit pel camioner assassí de *Nunca juegues con extraños*.

Las cuatro plumas: feia falta realitzar una nova versió d'una història tantes vegades traslladada al cinema? Diuen que a Hollywood es prepara un allau de cinema històric i èpic (*El último samurai*" amb Tom Cruise, per exemple), però si totes han de ser com *Las cuatro plumas* ens esperen hores i hores de son a la butaques. Un bon consell: recupereu en video o DVD la versió britànica de 1939 dirigida per Zoltan Korda.

Amén.: per què la posem avall? És innegable la valentia de Costa-Gavras en denunciar la passivitat del Vaticà davant l'extermini jueu; és coherent la pel·lícula en el conjunt de la filmografia del director grec; està molt bé la interpretació d'Ulrich Tukur (vist també a *Solaris*). Però des del punt de vista artístic i/o cinematogràfic, la cinta és plana i massa llarga. Tan sols destaquem el moment que el protagonista veu l'horror de la cambra de gas a través de l'espiera i que no és mostrat sinó suggerit a l'espectador.

Si t'atures cada cop que un gos et lladra, mai arribaràs al final del teu camí. Juan Carlos Paz

televisió/música

Lleida televisió, la nostra

Gerard Martínez

La jornada en què la televisió a Lleida va manifestar-se com un espectre al meu receptor, em vaig proposar de parlar-ne properament en aquesta secció, però alguns científics cabronets devien decidir en el seu moment que no era necessari inventar píndoles contra l'avorriment, per tant, la proposta esdevingué una utopia. Des d'aquell precís instant la meva única fita fou resistir tot un dia davant del televisor mirant tan sols aquest paradigma d'avorriment anomenat Lleida Televisió. Per fi una febrada m'impossibilità al llit, amb la qual cosa es féu realitat el meu "somni". Encenc el televisor i veig un home amb les espatlles més amples que havia vist mai moderant un interessant debat entre persones conegudes de l'àmbit provincial, les quals, per cert, desconec. A continuació, una tal Anna Maria Martí s'encarrega de ridiculitzar els contertuliants fent broma sobre allò que han dit durant el programa (nota: el seu sentit de l'humor és molt proper al de Los Morancos). En acabat, una sèrie de refregits de BTV i Flaix TV, una tele molt "enrotllada" i juvenil, sinònims de mala programació i incultura. A l'hora de dinar, mentre degustava un escalfeït arròs bullit, dos "marcians" parlaven de cinema, un d'ells en un perfecte castellà, molt apropiat en una televisió local catalana. Després de la migdiada, una noia rossa amb un suggerent escot entrevista una altra dona (malauradament no tan agraciada) sobre l'apassionant món dels periquitos. M'adono de seguida que la seva retòrica no va gens en consonància amb la seva bellesa física. La resta del dia, més Flaix TV i redifusions. Apago la tele, tanco el llum de la tauleta de nit i me'n vaig a dormir; però una inquietant qüestió no em deixa conciliar el son: podré sortir de casa demà? Per si de cas, em prenc un altre *gelocatil*. Bona nit.

Comencem pel que ens és propi

Lady Madonna

Per trencar el gel i arrencar aquesta nova secció de *Culturàlia* dignament, la primera proposta musical que us ofereixo és ben propera. Diuen que abans d'interessar-nos pel de fora, hem de conèixer el que tenim... Doncs bé, aquí us presento tres de les formacions de Ponent que més han destacat per mèrits propis; tot i que segurament ja les coneixeu, fer memòria i valorar el que ens és propi no anirà gens malament. Salut i apugeu el volum!!!

Alquimistes Folls – Formació musical de la Figuerosa fundada a mitjans dels anys 90, que ofereix un estil de rock molt particular. Han realitzat més de cent actuacions arreu de Catalunya, tot i que cal destacar cinc edicions a l'Aquelarre de Cervera (1997–2001), el Mercat de la Música Viva de Vic i la primera edició del FigaRock, l'estiu del 2002, juntament amb Pau Riba, Enric Casasses, Oriol Tramvia i d'altres formacions de primer ordre. El seu primer disc de llarga durada, *Aquelarre*, va sortir a la llum l'any 2001. *http://www.alquimistesfolls.com*

Busk'n'Baix – Formació musical de la Segarra fundada l'any 1997, que combina gèneres com el rock, el pop i el blues. Han realitzat actuacions arreu de Catalunya i a Madrid, d'entre les quals cal destacar el Mercat de la Música Viva de Vic i la Fira del Disc de Col·leccionista de Reus; també han guanyat l'edició del 1999 del concurs Salta a la Fama (Tàrrega), l'edició del 2002 del concurs Terres de Lleida dels 40 Principals (Cervera) i han estat finalistes en d'altres concursos. El seu primer treball discogràfic, *Per sempre més...*, es va editar l'any 2001.
http://es.geocities.com/busk_n_baix

Lexu's – Formació musical de Tàrrega fundada l'any 1997, que combina estils musicals tan diversos com el rock, el pop, el blues i el funk. D'entre el seu més de mig centenar de cançons, cal destacar les actuacions compartides amb bandes tan populars com Els Pets, Lax'n'Busto, El Chaval de la Peca i Fundación Tony Manero; han estat finalistes de diversos concursos, com és el cas de l'edició del 2002 del Terres de Lleida, organitzat pels 40 Principals. El seu treball de presentació, *Demà*, va sortir a la venda l'any 2000.
http://www.lexusmusic.com

les notícies

centre cultural de tàrrega

Pep Vall

CELEBRACIÓ DE LA FESTA DEL DIJOUS GRAS

El passat dia 27 de febrer el Centre Cultural celebrà la festa del "Dijous Gras". Tingué lloc a l'alberg Aleix, com ja és costum, i s'omplí la sala-menjador amb unes 80 persones. Transcorregué amb el bon ambient i rauxa habitual, i tothom tingué ocasió d'expressar la seva impressió del que significa aquesta i altres celebracions tradicionals per ajudar a mantenir la nostra cultura i identitat col.lectiva, i s'emmarca en els diferents actes d'aquests dies, com el Carnestoltes, l'enterrament de la sardina, i dimecres de cendra.

SORTIDES A L'ENTORN
Excursió a ANGLESOLA I BELLPUIG

El diumenge 23 de febrer partirem cap a ANGLESOLA. Allí visitàrem l'església, que ens fou explicada per un amable mossèn, que molts anys enrere havia fet classes en un col·legi religiós de Tàrrega.

A l'hora d'agafar el camí cap a BELLPUIG, tinguèrem alguns dubtes, ja que n'hi havia diversos. Un cop elegit el que agafàrem, gaudírem d'un dia meravellós, ja que feia molt bon temps, un sol preciós i podíem observar i admirar el paisatge de la plana de l'Urgell que estava als nostres peus.

Vam fer una parada a mig camí per esmorzar, al costat d'un llenyer i un tancat que hi havia vora un hort; tot seguit continuàrem la marxa, travessant el canal d'Urgell, vàrem passar vora un petit llac artificial d'aquests que es fan actualment per emmagatzemar aigua de reg, prop de la cruïlla de camins que separa el de Barbens i el de Bellpuig, pel que seguírem fins arribar-hi.

Entrant al poble trobàrem un enterrament davant del cementiri, on s'hi veia un dol molt sentit ja que es tractava d'un senyor relativament jove que havia tingut un accident el dia abans.

Dins ja a Bellpuig, visitàrem l'església parroquial, on s'hi troba el Mausoleu de Ramón Folch. De Cardona Anglesola, que ens fou explicat per un feligrès voluntari.

Una de les capelles laterals és la dels Dolors, dedicada a la patrona del poble, i està decorada amb frescos de Jaime Minguell. Per cert, que a la congregació dels Dolors li atorgàremen novembre el premi Culturàlia de 2002. El seu president ens acompanyà en tot moment, i el capellà del poble ens explicà la seva l'història.

Pots casar-te o quedar solter, de les dues coses hauràs de penedir-te'n. Petronio

Finalment, com de costum, una part tornà a casa i uns altres ens quedàrem a dinar en un conegut restaurant de la localitat, d'on sortírem molt satisfets. En total vàrem ser uns trenta-i-cinc excursionistes.

Recordeu que el 23 de març anirem a Sant Martí de Maldà i Belianes.

MERCAT D'ANTIGUITATS I DE LES ARTS

Ara es cel·lebra el novè aniversari de la creació d'aquest mercat, que té lloc cada tercer dissabte de mes, de 5 de la tarda a les 9 del vespre, al carrer del Carme.

Poc a poc s'ha anat consolidant i ara és ja una referència per als afeccionats a aquesta temàtica; a més, sempre que hi ha el mercat tenim animació asegurada al carrer del Carme i adjacents, el que ha ajudat que els dissabtes a Tàrrega hagin adquirit un ambient força reeixit i tota la ciutat, i especialment el comerç, neixi sortit beneficiada.

Ara és de justícia fer constar els mèrits de les persones que l'han fet possible que són: el Sr. ANTONI PRATS, l'anterior president del Centre Cultural de Tàrrega, que fou el primer i entusiasta impulsor; el Sr. ANTONI MARTI, el delegat del Centre pel Mercat durant molts anys, i el Sr. MARTI PIJUAN, que ha sigut i és l'anima i el cos del mercat. A ells els hem de donar les gràcies per l'esforç, l'entusiasme i la voluntat que han esmerçat en la creació i manteniment del mercat.

Cal subratllar la col·laboració en tots sentits de l'Ajuntament, que ha permès la consolidació definitiva d'aquest esdeveniment.

POEMA

Verins
de curs legal.
Metzines
autoritzades.
Tòxics
de venda
exclusiva a farmàcia.
Letals
d'efecte retardat
de mort
a llarg termini.
Publicitats cancerígens.
Estupefaens
de lliure circumvalació.
Radiactius
d'ús domèstic.
Transgènics resistens
a hervicides.
Refrescs drogodependens
maketing
d'ordre planetari inclós.
Al.lucinògens televisats.
Anestèsics
de veu convincen
d'ample somrís
de rostre maquillat.
Pesticides
d'ample espectre
d'efecte fulminan.
Nocius
aptes per al consum
codi de barres
data de caducitat...

El millor consell el dona la experiència: pero sempre arriva massa tard. Amelot de la Houssaye

mostres i exposicions

Antwerpen.
Altres propostes de moda

Museu Tèxtil i de la Indumentària (Barcelona), del 5 de febrer al 25 de maig de 2003

Les noves tendències belgues en l'àmbit de la moda, trencadores i radicals, a l'abast de tots els públics en una mostra que dóna protagonisme a la ciutat d'Anvers, bressol de la nova fornada de dissenyadors tèxtils. La mostra consta de peces i books de tretze dissenyadors i es divideix en quatre àmbits que permeten conèixer minuciosament el procés de creació: Codis socials, Context, Work in progress i L'entorn professional i actituds de moda.

Richard Hamilton

Museu d'Art Contemporani de Barcelona, del 7 de març a l'1 de juny de 2003

L'artista londinenc reconegut com a pare del pop art porta fins a Barcelona una proposta que recull, mitjançant tots els estils conreats, els seus cinquanta anys de trajectòria professional. Des de la pintura fins al disseny industrial, Hamilton ha experimentat amb multitud de tècniques i estils des de l'any 1938. La mostra ha estat organitzada en col·laboració amb el Ludwig Museum de Colònia (Alemanya) i s'envoltarà de diverses activitats paral·leles. A la imatge: Just what is it that Make's Today's Homes so Different so Appealing? (1956).

Art-visió, exposició col·lectiva

Galeria d'art Cal Talaveró (Verdú), del 15 de març al 20 d'abril

Cinc artistes confeccionaran la mostra amb què Cal Talaveró inaugura la temporada del 2003: Glòria Coma, Yael Langella, Antoni Llobet, Isidre Marcet i Montse Vendrell. La varietat d'estils i tècniques és un al·licient més per visitar aquesta mostra conjunta que s'inaugura el 15 de març, una exposició col·lectiva en què insospitadament la qualitat s'equipara a la qualitat.

La felicitat no és una estació a la que s'arriba, si no una manera de viatjar. Margaret Lee Runbeck

activitats culturals

● Públic massiu al carnestoltes de Tàrrega

El 25è aniversari del carnestoltes a la ciutat de Tàrrega va ser un rotund èxit de públic, tant pel que fa a les activitats diürnes com a les nocturnes. La gran rua de comparses va ser l'activitat estel·lar de dissabte i va reunir, al llarg del nou recorregut, una trentena de comparses sota la batuta del personatge convidat, el periodista Xavier Grasset. Aquesta edició de la festa també va comptar amb la descoberta d'una placa commemorativa de l'aniversari a la plaça Major.

Diversitat de disfresses al carnestoltes de Tàrrega

● S'esgota el termini de propostes per a la Fira de Teatre al Carrer

Diversos centenars de propostes artístiques ja han arribat a l'oficina de la Fira de Teatre al Carrer, des de l'octubre passat i provinents d'arreu del món. El proper dia 31 de març, però, el termini de rebuda finalitzarà i serà el moment de triar-ne les més adients per a l'esdeveniment teatral. La vigèsima tercera edició de la Fira, que es desenvoluparà entre els dies 11 i 14 de setembre, reunirà un centenar de les companyies seleccionades per Llorenç Corbella, el nou director artístic.

● Dr. Explosion Ska, ritmes jamaicans a Tàrrega

La cinquena edició del Dr. Explosion Ska, un dels festivals més importants del gènere a nivell internacional, se celebrarà al càmping municipal de Tàrrega entre els dies 11 i 13 d'abril. El festival estarà encapçalat per Bad Manners i Derrich Morgan, tot i que reunirà d'altres estrelles de la música ska a nivell nacional i internacional. Els organitzadors esperen rebre uns 4.000 visitants diaris.

La formació britànica Bad Manners participarà al festival

● Àngel Oliveres

Continua la recollida de firmes per demanar que s'afegeixi el nom d'Àngel Oliveres, fundador de l'Escola d'Arts i Oficis de Tàrrega, a l'actual d'Ondara. Agraïm l'entusiasme de moltes persones que s'han brindat espontàniament a participar en la recollida, així com l'acollida per part de l'immensa majoria de la població de la ciutat, el que ens ha reafirmat en l'encertat de la iniciativa que l'assemblea del centre va acordar. Totes les persones que no hagin tingut l'ocasió de signar i vulguin fer-ho, poden dirigir-se als membres de la junta o passar per l'oficina nostra els dimarts de dos quarts de nou a dos de deu del vespre.

En aquest sentit, vàrem veure amb satisfacció l'energia i entusiasme amb que el sr. Joan Manuel Nadal Gaya, defensa i enaltí la persona i figura artística del sr. Oliveres, en l'acte de presentació del llibre ***Diccionari de pintors, escultors, gravadors i dibuixants***, que tingué lloc en el Museu Comarcal de l'Urgell el passat dimarts dia 11.

● Fira de medi ambient

El Grup d'Ecologia i Medi Ambient, GEMA, està preparant, amb la col·laboració dels organismes, institucions i persones, la 4a Fira de Medi Ambient, que es realitzarà els dies 7 i 8 de JUNY. S'invita a tothom que vulgui i pugui partipar-hi a fer-ho. Els dijous, de dos quarts de nou a dos de deu, a la Casa de Cultura, c. Piques núm. 1, la comissió està a la disposició per rebre idees, suggeriments i col·laboracions.

l'agenda
centre cultural de Tàrrega

ABRIL

6 abril
Mercat de segells, monedes i pins.
Ateneu, tot el matí.

10 abril
Tertúlia a definir
Daus, a les 10 de la nit.

13 abril
Sortides a l'entorn:
excursió a Espígol, La Guàrdia, Tarrós i Tornabous.

19 abril
Mercat d'antiguitats i les arts.

23 abril
Festa de Sant Jordi.

Els dimecres a 2/4 de 10 del matí,
programa informatiu a Ràdio Tàrrega.

Excursió 1, 2 i 3 de Maig:
PERPINYÀ, MONTPELLIER, NIMES I AVINYÓ
Preu: socis 205 € No socis, 210 €
Inscripcions: Esparteria Grau.
Informació telèfon: 973 310 150

Amb el patrocini de:

AJUNTAMENT DE TÀRREGA

INSTITUT D'ESTUDIS ILERDENCS
Fundació Pública de la Diputació de Lleida